

Filozofsko-teološki institut DI
Studij filozofije i teologije
ponedjeljkom 11:15, srijedom 8:15

Tr1120 Biblijska egzegeza

Psalmi i Mudrosne knjige

Poklad biblijske mudrosti u jezgri SZ-a

amdg.eu/sapientia

Filozofsko-teološki institut DI
Studij filozofije i teologije
ponedjeljkom 11:15, srijedom 8:15

Propovjednik

**תְּלֵקָה Kohelet, ἐκκλησιαστής (LXX)
Ecclesiastes (Vg.) (1,1.2.12; 7,27; 12,8-10)**

qahal = “Crkva”, 7x!

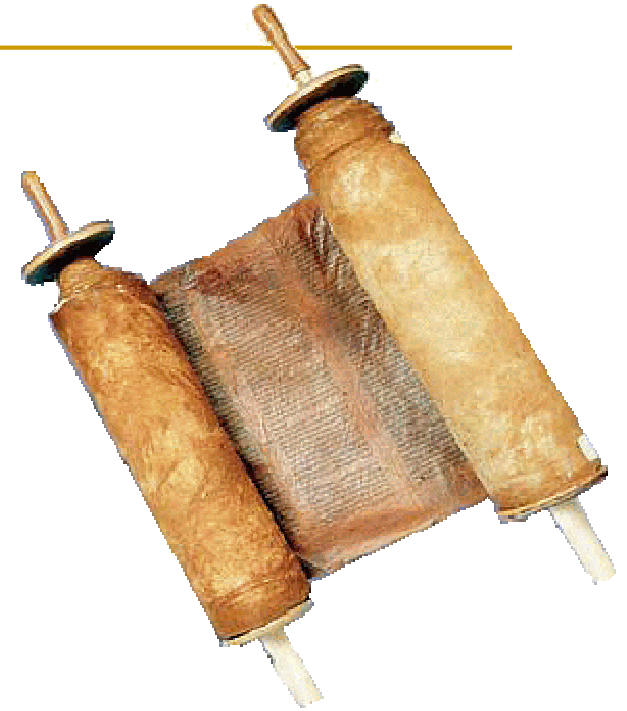
Stil nakon “uvoda”, od 1,12?

Osobno svjedočenje

Struktura djela

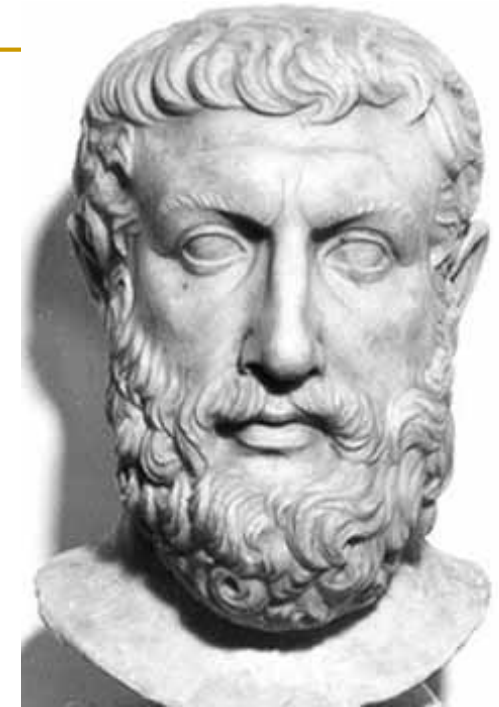
- **Backhaus i Schwienhorst-Schönberger:**
- **Prop 1,1 Naslov**
  - **1,2 okvir i motto (ključna riječ)**
    - (I.) 1,3–3,22 *Izlaganje*: kako čovjek može biti sretan
    - (II.) 4,1–6,9 *Objašnjenje*: uobičajeno poimanje
    - (III.) 6,10–8,17 *Obrana*: protivna tumačenja
    - (IV.) 9,1–12,7 *Primjena*: poziv na radost i djelotvornost
  - **12,8 okvir i motto (ista ključna riječ)**
- **12,9–14 dva pogovora**

Dijaloško djelo

- slučajna zbirka ili kompozicija
  - Ključna riječ u Prop 1,2; 12,8?
  - “ispraznost“ (KS), “taština“ (Š.) – “dašak“, “bez veze”, “nema težinu” (3x “superlativ” usp. Pjesma nad pjesmama) – Abel
- Citati: objašnjavaju napetosti i protuslovlja
  - Propovjednik kritizira i pobija
  - provjerava mudrosnu tradiciju
- elementi dijaloga iz grčke filozofije
  - jedna glavna misao
- filozofija sreće

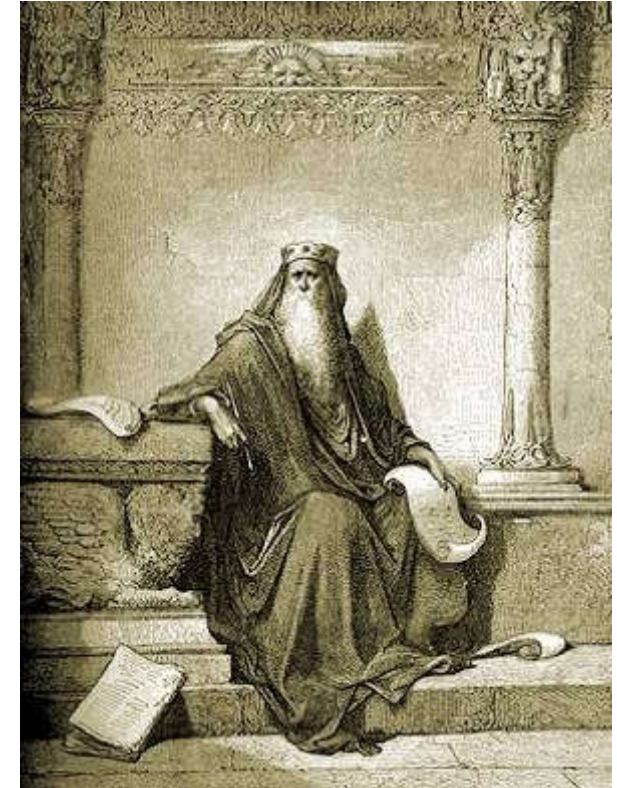

Parmenid

Propovjednikove ispraznosti

- ❑ proglas Propovjednika (Prop 1,2):
- “sve je ispraznost” (1,2; 2,17; 12,8)
- ❑ sva djela su ispraznost (1,14; 2,17)
- + “pusta tlapnja” (KS),
“trka za vjetrom” (Š.)
1,14; 2,11.17.26; 4,4.6; 6,9
- radost (2,1)
- djela ruku, Salomonovih ruku (2,11)
- mudrac kao luđak (2,15)
- sav trud nasljedniku (2,19.21)
- čovjekov život je patnja (2,23)
- i mudracu i grešniku sudbina od Boga (2,26)

Ljudske muke

- čovjek umire kao i životinje (Prop 3,19)
  - mar budi zavist (4,4)
  - samac, bez djece i brata (4,7s)
  - mladi osuđenik postaje kralj, a svi poslije njega trpe (4,16)
  - nezasićna je ljubav prema bogatstvu (5,9)
  - bogatstvo i slava pripadnu tuđincu (6,2)
  - pogled bolji od žudnje (6,9)
  - smijeh luđaka (7,6)
-
- opaki počivaju u miru, pravedni zaboravljeni (8,10)
  - pravednicima po djelima opakih, opakima po djelima pravednika (2x ispraznost) (8,14)
  - budućnost (11,8)
  - mladost (11,10)

Sveti utilitarizam

- 1,3; 2,11.13[2x]; 3,9; 5,8.15; 7,12; 10,10s
  - Kakva korist čovjeku? – što mu *ostaje*?
  - Trud/muka (Prop 1,3) – *pitanje*
  - Nema koristi od ljudskih djela (2,11)
  - **Mudrost korisna** (2,13) – *pozitivan odgovor*
  - Trud djelatnoga (3,9)
  - **Kralj za obrađenu zemlju** (5,8) – usp. Post 2,5.15
-

Životvorná mudrost

- 1,3; 2,11.13[2x]; 3,9; 5,8.15; 7,12; 10,10s
  - Kakva korist čovjeku (Prop 5,15)
    - Trud za *ru^ah*
    - Gol došao, gol odlazi (v14 – usp. Job 1,20)
  - **Mudrost “daje život”** (Š.) (7,12)
    - Za razliku od novca
    - Dobit pod suncem (v11)
  - **Primijeniti mudrost** (10,10)
  - **Vladanje nad zmijom nakon ujeda ne vrijedi** (10,11)
-

Pogovori

- Prop 12,9-11: Propovjednik – nadahnut, mudrosni spis
  - Riječi Propovjednikove (1,1)
  - Kralj sastavio niz *izreka* (12,9)
  - Uloga: Potpora pastiru (11)
- v12-14 povezuje motive
  - Roditeljska pouka (v12)
    - “sine moj”
    - “sin Davidov u svetom gradu, kralj” (1,1 usp. 1,12-2,26)
  - strah Božji + obdržavanje zapovijedi (v13)
  - etika + Božji sud (v14) – usp. Post 18,25
    - “Sudac cijele zemlje”

